

REGIONE PUGLIA
ASSESSORATO AL MEDITERRANEO
ASSESSORATO ALLE RISORSE
AGROALIMENTARI

COMMISSIONE INTERMEDITERRANEA
DELLA CRPM

23^η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ της ΔΙΑΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

13 Σεπτεμβρίου 2010 - Ιωάννινα Ηπείρου

Συμβολή των ομάδων εργασίας της Διαμεσογειακής Επιτροπής στη μεσογειακή διάσταση της Στρατηγικής Ευρώπη 2020: Πρόταση ψηφίσματος **Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη στη Μεσόγειο** **Περιφέρεια Puglia**

Η Ευρώπη και η Μεσόγειος αντιμετωπίζουν σήμερα μια χρηματοοικονομική κρίση. Η Ευρώπη προσπαθεί να την αντιμετωπίσει. Στην προσπάθεια αυτή, ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία είναι η εισήγηση της Επιτροπής «*Ευρώπη 2020: μια στρατηγική για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη*», η οποία εστιάζεται σε τρεις προτεραιότητες:

- Μια έξυπνη ανάπτυξη : ανάπτυξη μιας οικονομίας που να βασίζεται στη γνώση και την καινοτομία
- Μια βιώσιμη ανάπτυξη: προώθηση μιας πιο αποτελεσματικής στη χρήση των πόρων, πιο πράσινης και πιο ανταγωνιστικής οικονομίας
- Μια ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς: ενίσχυση μιας οικονομίας με υψηλό ποσοστό απασχόλησης που θα εξασφαλίσει την κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Η Ευρώπη διαθέτει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα: μπορεί να βασίζεται στο ταλέντο και στο δημιουργικό πνεύμα του πληθυσμού της, σε γερά βιομηχανικά θεμέλια, σ'ένα τρίτο τομέα δυναμικό, σ'έναν αγροτικό τομέα εύπορο και μεγάλης ποιότητας, σε μια ισχυρή ναυτική παράδοση, στην ενιαία αγορά της και στο κοινό της νόμισμα, στην διεθνή της πρωτοκαθεδρία ως εμπορική δύναμη, καθώς και στο ότι αποτελεί προνομιούχο προορισμό για τις άμεσες ξένες επενδύσεις. Μπορεί επίσης να βασίζεται στις ισχυρές αξίες που την διέπουν, στους δημοκρατικούς της θεσμούς, στην προσοχή που δίνει στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και αλληλεγγύη, στην πολιτιστική πολυμορφία, το σεβασμό για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Αλλά η Ευρώπη μπορεί προπάντων να στηριχθεί σε έναν εύπορο και υψηλής ποιότητας γεωργικό τομέα τον οποίο η κοινοτική πολιτική αντιμετώπισε ανέκαθεν με μεγάλη προσοχή.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) είναι, εκ των πραγμάτων, μια θεμελιώδης πολιτική της Ε.Ε., η οποία βασίζεται σε αρχές, κανόνες, οδηγίες και μηχανισμούς στήριξης των εισοδημάτων, στο πλαίσιο του επονομαζόμενου «Πρώτου Πυλώνα» - πράγμα το οποίο επιτρέπει εξάλλου, στα εργαλεία στήριξης των επενδύσεων, διαμέσου του «Δεύτερου Πυλώνα», να τονώνουν σημαντικά, ανά τις Περιφέρειες της ΕΕ, την δυναμικότητα της γεωργικής παραγωγής και της υπαίθρου.

Οι αρχές αυτές ενισχύθηκαν το 2008 από τη ενδιάμεση μεταρρύθμιση της ΚΑΠ, βάσει των προκλήσεων που οφείλει να αντιμετωπίσει η νέα πολιτική αγροτικής ανάπτυξης.

Με βάση την κεκτημένη εμπειρία και τον αναμενόμενο –ήδη από το 2014- επαναπροσδιορισμό της ΚΑΠ, διαφαίνονται με αρκετή σαφήνεια ορισμένες ενδείξεις για τον ρόλο και τους στόχους της νέας ΚΑΠ: ζητούμενο θα είναι πλέον μια ευρωπαϊκή γεωργία που να διασφαλίζει τη διατήρηση του περιβάλλοντος, με ελαχιστοποίηση της συνεισφοράς της στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Μια γεωργία που, επιπρόσθετα, να συνεισφέρει στην προστασία της βιοποικιλότητας και των υδάτινων πόρων, όπως το προβλέπει το έγγραφο Ευρώπη 2020.

Πράγματι, σε αυτό το νέο σενάριο, είναι πρωτεύον η ΚΑΠ να διαδραματίσει ένα ρόλο κλειδί ούτως ώστε να επιτρέψει στους αγρότες να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους υπό συνθήκες κατά τις οποίες η αγορά, δεν θα μπορεί να διασφαλίσει την προοπτική ικανοποιητικών εισοδημάτων λόγω του υψηλού κόστους παραγωγής. Δεν πρέπει να υποτιμήσει κανείς τον συσχετισμό που παρατηρείται ανάμεσα στη μείωση της αγροτικής απασχόλησης στη Νότια και Ανατολική Μεσόγειο και στο φαινόμενο της εγκατάλειψης της υπαίθρου που προκαλεί μεγάλα πληθυσμιακά ρεύματα, με σοβαρές πολιτικές, κοινωνικές και εδαφικές επιπτώσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, η μελλοντική ΚΑΠ θα πρέπει :

- Να ενισχύσει τον ανταγωνισμό της ευρωπαϊκής γεωργίας, με κατάλληλους μηχανισμούς, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης σε συνδυασμό με το ολοένα και μεγαλύτερο άνοιγμα της παγκόσμιας αγοράς.
- Να βοηθήσει τους αγρότες και τους παραγωγούς του αγροτο-γεωργικού τομέα να αντιμετωπίσουν την αυξημένη αστάθεια και το ευμετάβλητο των τιμών των τροφίμων.
- Να συνυπολογίσει τις αυξημένες απαιτήσεις των καταναλωτών, π.χ. όσον αφορά την προέλευση των προϊόντων, την εγγύηση της ποιότητας τους κλπ.
- Να σηματοδοτήσει την έναρξη ενός κοινού προβληματισμού, μαζί με όλους τους θεσμικούς φορείς που εμπλέκονται στο νέο καθεστώς ενιαίας πληρωμής της ΚΑΠ. Η εφαρμογή αυτού, βασιζόμενη στην αρχή της επικουρικότητας, οφείλει να συμφιλιώσει τον στόχο σταθερότητας των εισοδηματικών κριτηρίων με την περιφερειακή ανάπτυξη, την παροχή δημοσίων υπηρεσιών, καθώς και με την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών.

Άλλωστε, η γεωργία πρέπει να υποστηριχτεί από τις ευρωπαϊκές πολιτικές και να τύχει αντισταθμιστικών ωφελημάτων, προς αναγνώριση του ενεργού της ρόλου στη διανομή επιπρόσθετων δημοσίων αγαθών. Επομένως, χρειάζεται μια καλύτερη αξιοποίηση των πτυχών της γεωργίας εκείνων που σχετίζονται με το περιβάλλον, την υγεία, τη βιωσιμότητα, καθώς και η εγγύηση ενός καλύτερου συντονισμού με τις άλλες πολιτικές ανάπτυξης της υπαίθρου αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Συμπερασματικά, το πρόβλημα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης στη Μεσόγειο πρέπει να τοποθετηθεί στο επίκεντρο των συζητήσεων της ευρωπαϊκής ατζέντας μέσα από μια στρατηγική προσέγγιση και με την αναζήτηση ολικών και όχι μερικών λύσεων, οι οποίες να συνεκτιμούν τα διακυβεύματα που αντιμετωπίζει η ΚΑΠ, τις αλληλοεπιδράσεις ανάμεσα στην ΚΑΠ και τις άλλες εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ, αλλά και τους μηχανισμούς που εφαρμόζονται για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στις αγροτικές και γεωργικές περιοχές.

Η υποστήριξη της γεωργικής δραστηριότητας πρέπει να εστιαστεί με σαφέστερο τρόπο στις Μεσογειακές Περιφέρειες, διαμέσου ειδικών κανόνων, και αυτό γιατί οι τελευταίες σχετίζονται κυρίως με την πολιτική τυπικών προϊόντων ποιότητας, η οποία είναι στενά συνδεδεμένη με τις Περιφέρειες και τις αγροτικές περιοχές. Όσον αφορά την αγορά, πρέπει να συνεχιστεί η ενθάρρυνση των ανταγωνιστικών ή δυνητικά ανταγωνιστικών τομέων της γεωργίας, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν υπό συνθήκες προσφοράς και ζήτησης, με τη βελτίωση της καινοτομίας, της διάδοσης των γνώσεων και της παροχής συμβουλών στις επιχειρήσεις.

Τέλος, και δεδομένης της δυσκολίας θέσπισης πολιτικών ανάπτυξης της υπαίθρου στην Νότια και Ανατολική Μεσόγειο, θα έπρεπε ως προοπτική να εξεταστεί το ενδεχόμενο προοδευτικής εφαρμογής των μηχανισμών γεωργικής πολιτικής και ανάπτυξης της υπαίθρου σε όλες τις χώρες της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης, στην βάση αρχών όπως είναι η βιώσιμη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων, η ενίσχυση των αγροτικών κοινοτήτων, η διατροφική ασφάλεια, ούτως ώστε:

- Να συνεργαστούν με άλλους αναπτυξιακούς εταίρους στην σύλληψη και εφαρμογή πιλοτικών προγραμμάτων στην Νότια και Ανατολική Μεσόγειο,
- Να τονωθούν, στο πλαίσιο των υφιστάμενων χρηματοπιστωτικών εργαλείων, τα σχέδια ολοκληρωμένης ανάπτυξης της υπαίθρου, με εγχειρήματα που να απευθύνονται στο σύνολο των μεσογειακών χωρών.

Έτσι, επί της βάσης όσων αναπτύχθηκαν, αποτελεί προτεραιότητα να υπογραμμιστεί εκ νέου ο ιδιαίτερος χαρακτήρας των μεσογειακών περιοχών στην διακυβέρνηση της ΚΑΠ και στον πυλώνα που διέπει την ανάπτυξη της υπαίθρου, η οποία οφείλει να παραμείνει προτεραιότητα της ΕΕ.

Η Διαμεσογειακή Επιτροπή μπορεί να καταθέσει την συνεισφορά της επί των ζητημάτων αυτών, στην βάση της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τους μελλοντικούς προσανατολισμούς της νέας ΚΑΠ η οποία προβλέπεται για το επόμενο φθινόπωρο ή τις νομοθετικές προτάσεις που αναμένεται να παρουσιαστούν περί την αρχή του 2011.